

Reguleringsplan, detaljregulering for:

jf. plan- og bygningslovens (pbl) kap.12

**Berghus, Bybanen fra sentrum til Åsane.
Delstrekning 1, Kaigaten - Sandbrogaten
Nasjonal arealplan-ID 4601_65800000**

Saksnummer	PLAN-2022/20561
Siste revisjonsdato bestemmelser	23.09.2022
Vedtatt av bystyret	dd.mm.åååå
Det bekreftes at bestemmelsene er i samsvar med bystyrets vedtak.	
_____ avdelingsleder	

REGULERINGSBESTEMMELSER

(pbl § 12-7)

§1. Planens hensikt

Planen regulerer areal til å bygge og drifte Bybanen og sykkelrute på strekningen Kaigaten - Sandbrogaten. Planen skal styrke gåbyen i Bergen sentrum.

Reguleringsplanens intensjon beskrives detaljert i tilhørende planbeskrivelse datert 15.09.22.

§2. Fellesbestemmelser for hele planområdet

§2.1. Funksjons- og kvalitetskrav (§12-7 nr. 4)

§2.1.1. Universell utforming

§2.1.1.1. Prinsippet om universell utforming skal legges til grunn for valg av løsninger for bybane og hovedsykkelrute med fortau. Fortau, torg og andre gangarealer skal som hovedregel være tilgjengelig for alle, men universell utforming må avveies mot hensyn til landskap og kulturminnevern.

§2.1.2. Estetisk utforming og kvalitetskrav

§2.1.2.1. Alle tiltak i planområdet skal utformes slik at de grunnleggende romlige kvalitetene i dette sentrale byrommet, både de naturgitt og menneskeskapte, sikres og utvikles på en god måte.

§2.1.2.2. Alle anlegg skal gis et foruttrykk med høy estetisk kvalitet og bestandighet. Det skal spesielt vektlegges at sikkerhetskrav for Bybanen og øvrig trafikk kan innpasses i gode byformmessige løsninger. Visuelle og fysiske barrierer samt andre elementer som har negativ innvirkning på bystruktur og byform skal unngås i størst mulig grad.

§2.1.2.3. Bygulv og møbleringselementer og faste installasjoner skal utformes i samsvar med denne reguleringsplanen, og detaljeres gjennom et helhetlig design som ivaretar funksjonalitet og bygger opp under byrommenes identitet.

§2.1.3. Terrengbehandling og vegetasjon

§2.1.3.1. Alle inngrep som utføres som del av tiltaket, skal ta hensyn til omkringliggende terreng, landskapselement og kulturminner og kulturmiljø, og samsvare med tillatt gravedybde. Eksisterende terreng og vegetasjon skal tas vare på så langt det er mulig.

§2.1.3.2. Det skal spesielt utvises aktsomhet inn mot rotsonen til eksisterende bytrær som i henhold til reguleringsplanen skal beholdes. Hvis de blir skadet skal de erstattes i samråd med faglig instans for forvaltning av bytrær i kommunen.

§2.1.3.3. Bytrær som må fjernes i anleggsperioden, skal i den grad det er mulig deponeres og gjenbrukes i anlegget i samråd med faglig instans for forvaltning av bytrær i kommunen.

§2.1.4. Overvannshåndtering

§2.1.4.1. Overvannshåndtering skal følge prinsipper i Kommunedelplan for overvann og VA-normen. Lokal overvannshåndtering skal legges til grunn ved detaljutforming og prosjektering av tiltak.

§2.1.4.2. I anleggsfasen tillates ikke urensset vann ført inn på kommunens ledningsnett eller til resipient uten at det er gitt påslippstillatelse.

§2.2. Verneverdier kulturmiljø (§ 12-7 nr. 6)

§2.2.1. Kulturmiljø skal styrkes og historisk bebyggelse skal sikres og ivaretas i tråd med til enhver tid gjeldene kommunale planer og strategier. Nye tiltak i planområdet skal bidra til å bevare og formidle

historiske og romlige sammenhenger gjennom materialbruk, siktlinjer, gangakser, mm., også maritim historie.

§2.2.2. Dersom det under anleggsarbeid avdekkes hittil ukjente automatisk fredete kulturminner, skal arbeidet stanses omgående og rette myndighet kontaktes jf. Kulturminnelovens § 8.2.

§2.3. Avkjørsler (§ 12-7 nr. 1)

Avkjørslene som er markert med piler på reguleringskartet viser hvilken gate eiendommen skal ha atkomst fra.

§2.4. Mindre justeringer (§ 12-7 nr. 1)

§2.4.1. Mindre justeringer mellom arealformålene innenfor «Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur», herunder plassering av tunnel- og kulvertportaler, både i vertikal- og horisontalnivå, tillates som del av prosjektering/byggeteknisk plan og ved gjennomføring av anlegget. Dette forutsatt at det ikke går på bekostning av bredde på fortau, gangveger, transportfunksjoner, trafiksikkerheten, hensyn til landskap og blågrønne strukturer, universell utforming, kulturminnevern, infrastruktur under bakken og drift og vedlikehold. Justeringer skal begrunnes og dokumenteres.

§2.4.2. Justeringer av høydene som står i planen kan gjøres for å sikre tilstrekkelig avrenning og tilpassing til sideareal og bebyggelse. Justeringer skal begrunnes og dokumenteres. Banetraseens høyde foran Bryggen, fra Nikolaikirkeallmenningen til Dreggekaien, kan ikke justeres.

§2.5. Kjøreledningsanlegg for Bybanen

§ 2.5.1 Kjøreledninger utformes som wirestrekk innfestet i vegg så langt det er mulig. Det tillates å etablere kjøreledningsanlegg fra Kaigaten til Torget holdeplass og i Sandbrogaten. Det tillates ikke kjøreledningsanlegg på strekningen Bryggesporen – Bradbenken.

§2.5.1. På strekningen Torgallmenningen – Torget og i Sandbrogaten skal det benyttes spesialdesignet mast jfr. rapporten Overordnet lysplan Bryggen og Torget d.d. 14.09.22. Kjøreledningsmaster i Sandbrogaten skal ha grunne fundamenter innarbeidet i banelegemet/betongplater dersom kjøreledninger ikke kan innfestes i vegg.

§2.6. Fasader mot bybanetraseen

§2.6.1. Innretninger for drift og vedlikehold av Bybanen, herunder kjøreledning og belysning, kan festes til bygninger og konstruksjoner langs banetraseen. Dette skal ikke gå på bekostning av hensynet til funksjonene eller kulturminneverdiene til bygget. Der fasade ikke har tilstrekkelig styrke for innfesting av kontaktledning må det sikres bygningsmessige tiltak for gjennomføring av tiltaket.

§2.6.2. Feste av innretninger for drift og vedlikehold i verneverdige eller fredete bygg, slik som f.eks. veggfester for kontaktledningsanlegg, skal utformes i samråd med rett kulturminnemyndighet. Feste i fredete bygg er avhengig av vedtak om dispensasjon etter kulturminneloven.

§2.6.3. For nye byggverk langs banetraseen skal fasader som vender mot traseen tåle innfesting av oppheng for Bybanens kjøreledning.

§2.7. Skilt for trafikk og informasjon

Plassering av trafikkskilt i byrommet skal ivareta kulturminne- og estetiske hensyn knyttet til byromsutforming. Endelig plassering og utforming av skilt for trafikk og informasjon skal skje etter godkjent skiltplan. Det skal i størst mulig grad benyttes nedfelte sykkelsymbol der dette er mulig.

§2.8. Støy, vibrasjoner og utslipp til luft (§ 12-7 nr. 3)

§2.8.1. Tiltak mot luftoverført støy skal baseres på Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021 med tilhørende veileder M-2061).

§2.8.2. Grenseverdien i NS 8175 2019 (klasse C), LA, max = 32 dB, legges til grunn for omfanget av tiltak mot strukturoverført lyd fra tunnelene. På dagstrekningene er målsetningen LA, max = 37 dB i rom der strukturlyd er dimensjonerende. Dersom kostnadene står i rimelig forhold til effekten, skal det gjennomføres tiltak for å oppnå lavere nivåer for strukturoverført lyd.

- §2.8.3. Tiltak mot vibrasjoner skal baseres på standard for vibrasjoner og støt NS 8176 2017(klasse C). Dersom kostnadene står i rimelig forhold til effekten, skal det gjennomføres tiltak for å oppnå lavere nivåer for vibrasjoner.
- §2.8.4. For anleggsfasen vises det til følgende retningslinjer og standarder: T-1442 og M-2061 for støy, T-1520 for støv og NS 8141 for vibrasjoner og støt i byggverk. Det skal utvises særlig aktsomhet og anbefalte grenseverdier skal følges. i størst mulig grad. Ved overskridelser av anbefalte grenseverdier skal det varsles og gjennomføres avbøtende tiltak.
- §2.8.5. Planen behandler lokale støyskjermingstiltak etter § 2.8.1. Disse er ikke presist angitt i reguleringsplanen, og skal konkretiseres før byggestart (jf. § 2.10.9). Lokale tiltak på fasader skal være et tilbud til aktuelle eiendommer. Utforming og utførelse vil bli drøftet med grunneier.

§2.9. Utfyllende vilkår (§ 12-7 nr. 12)

- §2.9.1. Retningsgivende dokumenter:
- Illustrasjonsplan datert 15.9.2022, som består av 3 kartblad med tilhørende snitt, skal være retningsvisende for disponering av området.
 - Forslag til byromsutforming for Bryggen og Torget dd 14.09.22, skal være retningsvisende for utformingen av byrommene.
 - Overordnet lysplan Bryggen og Torget d.d. 14.09.22, skal være retningsvisende for utforming av belysningen.
- §2.9.2. Illustrasjonsplanen med navn BT5-IP65810000-103 datert 15.09.2022, skal være juridisk bindende for utforming av bygulvet innenfor gitt areal. Mindre endringer av løsninger må godkjennes av kulturminnemyndighet. Tegnforklaringen viser hvilke deler av bygulvet (dekke), møblering og utrustning som har en bindende utforming iht. til planen. Se § 5.1.1.1 for beskrivelse av krav til utforming og utførelse av disse elementene. Utforming og plassering av nye møbler og faste installasjoner som ikke er vist på planen, krever byggesøknad. Som underlag for behandlingen skal det utarbeides en detaljert plan som dokumenterer at hensyn til både kulturminnevern og estetikk er ivare tatt.
- §2.9.3. Temakart BT5 - RP6500000-008 redegjør for hvilke bygg som er aktuelle for innfesting av kjøreledninger i fasaden.
- §2.9.4. Alle tiltak som medfører inngrep i havbunnen, krever tillatelse iht Kml § 14.
- §2.9.5. Ingen tiltak innenfor grensen til verdensarvstedet rundt Bryggen og Finnegården, som er angitt på plankartet som bestemmelsesområde #27 og #28 Verdensarvstedets nærområde, skal behandles før det foreligger uttalelse fra rette kulturminnemyndighet.
- §2.9.6. Ingen tiltak som forutsetter søknad om dispensasjon fra denne reguleringsplanens bestemmelser, skal behandles før det foreligger uttalelse fra Byantikvaren og rette kulturminnemyndighet.
- §2.9.7. Ved tiltak som krever dispensasjon fra kulturminneloven § 8, 1. ledd eller tillatelse etter Kml. § 14, skal søknad sendes rette kulturminnemyndighet i god tid før tiltaket skal gjennomføres, og før eventuell byggesøknad. Søknaden skal redegjøre for tiltaket og konsekvensene av det. I den grad det er relevant skal marktrykk, fare for rystelser eller drenering/ending av grunnvannstanden utredes.
- Eventuell dispensasjon må påregnes gitt på vilkår av arkeologisk arbeid og/eller avbøtende tiltak. Kostnader knyttet til nødvendig arkeologisk arbeid og avbøtende tiltak skal bæres av tiltakshaveren jf. Kml. § 10.
- §2.9.8. Rammeplan for vann, avløp og overvannshåndtering, skal legges til grunn for byggeplanfase. Detaljutforming og prosjektering av tiltak skal følge krav, rammer og løsninger i VA-rammeplan.
- §2.9.9. Trafikksikringsplan for trafikkfase 1 skal utarbeides. Den skal legges til grunn for trafikksikringstiltak i Øvregaten.

§2.10. Dokumentasjonskrav (§ 12-7 nr. 12)

Før arbeidene på det enkelte arbeidssted starter, skal det foreligge:

§2.10.1. Detaljerte tekniske planer.

Arbeid med infrastruktur under bakken kan startes opp før det foreligger ferdige detaljerte tekniske planer for byrommene forutsatt at grensesnitt mellom hovedelementene i detaljerte planer for byrom og teknisk infrastruktur under bakken er avklart.

Byrom

- For torg o_ST1 til o_ST20 skal detaljerte planer vise utforming, møblering, skilt, belysning og beplantning, tiltak for å ivareta trafikksikring og eventuell byromssikring. Tilstøtende arealformål for samferdselsformål skal inngå i planen. Instans som skal eie og drifte arealet skal godkjenne byggeplanene før tiltaket skal gjennomføres, og før eventuell igangsettingssøknad. Planene skal utarbeides i målestokk 1:250 og det skal dokumenteres hvordan reguleringsplanens krav og intensjoner er ivarettatt.
- Detaljert plan for torg o_ST10 (Fisketorget) skal vise organisering og møblering av salgsareal med faste og mobile salgselementer. Planen skal dokumentere at Torgets visuelle profil får gode kvaliteter som bygger opp om det historiske byrommet rundt Vågen.
- Detaljert plan for torg o_ST11, o_ST12 og o_ST13 (Bryggen) skal dokumentere oppfyllelse av kvalitetskravene innenfor bestemmelsesområdet #1 jfr. §5.1.1.1. Planen skal vise eventuelle dedikerte områder til sykkelparkering.
- Alle detaljerte planer for arealformålet torg skal forelegges Byantikvaren, Bymiljøetaten, Byarkitekten og kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse for uttale.
- Detaljerte planer innenfor Verdensarvstedets nærområde skal forelegges rette kulturminnemyndighet.

Infrastruktur

- Detaljerte tekniske planer for veganlegg, herunder sykkelanlegg, skal forelegges og godkjennes av vegeier/rette vegmyndighet. Planen skal omfatte tilpassing til tilstøtende arealer.
- Detaljerte tekniske planer for infrastruktur under bakken skal forelegges og godkjennes av instans som skal eie og drifte anleggene. Bergen Vann skal gi uttalelse til planer for VA-anlegg og overvannshåndtering.

§2.10.2. Miljøoppfølgingsplan som sikrer at miljøkrav fastsatt i lover, forskrifter og sentrale retningslinjer ivaretas i prosjekteringsfasen og bygge- og anleggsperioden. Miljøprogram, datert 15.09.2022, skal være styrende for arbeid med miljøoppfølgingsplan.

§2.10.3. Rivningsdokumentasjon for bygg som skal rives. Verneverdig bebyggelse som må fjernes som del av utbygningen, skal dokumenteres i henhold til Byantikvarens til enhver tid gjeldene veileder for dokumentasjon av bygninger som må rives.

§2.10.4. Plan for reetablering av portal til jernbanetunnel. Før området benyttes som midlertidig anleggsområde eller før søknad om rivningstillatelse av portal innenfor området tas til behandling, skal det i samarbeid med Byantikvaren utarbeides en prosjektbeskrivelse for gjennomføring av riving og reetablering.

§2.10.5. Tiltaksbeskrivelse for flytting av vegg på skur 8, gnr. 167 bnr. 1570 og 1738 skal inneholde detaljert beskrivelse av materialbruk og kvalitet.

§2.10.6. Plan for disponering av eventuelle overskuddsmasser.

§2.10.7. Plan for håndtering av overvann i anleggsfasen. Bergen Vann skal gi uttalelse til eventuelt påslipp av anleggsvann.

§2.10.8. Plan for tiltak mot støy, støv, strukturlyd og vibrasjoner i anleggsfasen.

§2.10.9. Plan for tiltak knyttet til beskyttelse mot senkning av grunnvannstand ifm etablering av tunnelportal i Sandbrogaten.

- §2.10.10. Tilstandsvurdering og plan for sikring av eksisterende bebyggelse og anlegg langs banetraseen. Tilstandsvurderingen skal gjennomføres før, under og etter anleggsarbeidene.
- §2.10.11. Detaljert prosjektbeskrivelse utarbeidet av fagkyndig kompetanse for gjennomføring av spuntvegg jfr. §4.1.2.2. Prosjektbeskrivelsen skal avklare geotekniske krav til dybde av spunt, sammen med hydrogeologiske hensyn som er å begrense gjennomstrømming foran verdensarvstedet Bryggen, fra Dreggekaien til Nikolaikirkeallmenningen, og å bidra til å opprettholde gjennomstrømming langs den øvrige strekningen, samt eventuelle arkeologiske hensyn (marine kulturlag) i henhold til prinsipper beskrevet i NO-DS1-033 Anleggsfase Bryggen Kulturminne.
- §2.10.12. Detaljert prosjektbeskrivelse utarbeidet av fagkyndig kompetanse for fundamentering av kjøreledningsmaster og innfesting av kjøreledninger i vegger.
- §2.10.13. Ny støyberegning som skal ligge til grunn for utforming av lokale støytiltak i byggefasen. Alle eiendommer som er aktuelle for lokale tiltak skal angis i tekst i de nye beregningene.

§3. Bestemmelser til arealformål

§3.1. Bebyggelse og anlegg (§ 12-5 nr. 1)

§3.1.1. Bebyggelse og anlegg, BA

- §3.1.1.1. I områder regulert til BA skal eldre reguleringsplan eller kommuneplan i samsvar med tabell under gjelde foran denne plan (PlanID 65810000) fra ett år etter at bruken av området til midlertidig bygge- og anleggsområder opphører. Arealformålet ligger under bestemmelsesområder for midlertidig bygge- og anleggsområde, jf. § 5.1.5.

TABELL KOMMER TIL 2. GANGS BEHANDLING

§3.1.2. Energianlegg (BE)

- §3.1.2.1. Innenfor området o_BE1 og o_BE2 skal det etableres likeretter. Likeretteren skal integreres i portalene til bybanetunnelen.

§3.1.3. Offentlig eller privat tjenesteyting

- §3.1.3.1. Arealet omfatter o_BOP1 Rundetårn, som skal bevares.
- §3.1.3.2. Arealet omfatter o_BOP2Skur 11. Bygningen er fredet og endret bruk skal være i tråd med opprinnelig funksjon som lagerskur i tilknytning til fartøyene og aktivitetene langs kaien.

§3.2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (§ 12-5 nr. 2)

§3.2.1. Fellesbestemmelser for samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

§3.2.1.1. Utforming (§12-7 nr. 1)

- §3.2.1.1.a. Samferdselsarealene utgjør en sentral del av det offentlige byrommet og skal ha en form, kvalitet og materialbruk som reflekterer dette. Materialbruken på arealformålene kjøreveg, sykkelanlegg og fortau tilpasses og utformes visuelt og funksjonelt som et enhetlig byrom. Det skal benyttes dekker av naturstein eller tilsvarende kvalitet som bygger opp under det svært viktige kulturmiljøet i området.
- §3.2.1.1.b. Langs Bryggen, fra Nikolaikirkeallmenningen til Dreggekaien, skal banetraseen ligge på 1,75 moh. som vist på juridisk bindende illustrasjonsplanen med navn BT5-IP65810000-103 datert 15.9.2022. Andre høyder i denne illustrasjonsplanen er retningsgivende.

§3.2.1.2. Funksjons- og kvalitetskrav (§ 12-7 nr. 4)

- §3.2.1.2.a. Alle dekker skal sikre god fremkommelighet, sikkerhet og komfort for de trafikantgrupper som skal ferdes på dem. Dekkene skal bidra til et helhetlig og identitetsbyggende preg, som formidler stedets historie og utvikler denne videre. Materialbruken skal være varig, og lite vedlikeholdskrevende. Dekkeløsninger fremkommer av juridisk illustrasjonsplan for Bryggen. Det benyttes fortrinnsvis dekker av brukt storgatestein i gater og banetrasé. Det skal benyttes rullevennlig dekkeløsninger av naturstein eller plasstøpt betong i sykkeltrasé, o_SS. Det skal brukes naturstein på fortausareal.

§3.2.1.2.b. Byrommene rundt Vågen, Torget og Bryggen skal gis en helhetlig belysning som framhever byrommenes kulturhistoriske verdi og kvaliteter for byliv. Funksjonskrav til de trafikale bruksflatene som inngår i byrommene skal ivaretas slik at god trafiksikkerhet og trygghet for ferdsel oppnås. Dette gjelder for gående, syklende, bybane, nødvendig trafikk til eiendommer og bruken av kaifronten og byrommene. Belysningen skal løses i et helhetlig grep som også omfatter fasadebelysning og belysningselementer. Elementene skal bidra til å bygge opp under og gi atmosfære til det historiske bygningsmiljøet på Bryggen.

§3.2.1.3. Juridiske linjer, eksempelvis støttemur (§§ 12-7 nr. 1 og 4)

Murer skal oppføres med plassering som vist i plankart.

§3.2.1.4. Unntak fra søknadsplikt etter plan- og bygningsloven (§§ 20-6 og 20-7)

Mindre tilpasninger mellom arealformålene innenfor «Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur», tillates som del av prosjektering/byggeteknisk plan og ved gjennomføring av anlegget for å sikre tilstrekkelig avrenning og tilpassing til sideareal etc. i forhold til høydene som står i planen.

§3.2.1.5. Om området/områdene skal være offentlige eller felles (§ 12-7 nr. 14)

Alle samferdselsformål omfattet av planen er offentlige.

§3.2.2. Fortau, SF

§3.2.2.1. Det kan etableres sykkelparkering der det ligger til rette for det. Sykkelparkering må ikke blokkere viktige siktlinjer, redusere fortausbredder til smalere enn 3m, eller hindre fremkommelighet for fotgjengere.

§3.2.2.2. Det skal være lave fortauskanter med 4cm vis kantstein fra og med o_ST6 til og med fotgjengerovergang mellom o_ST11 og o_ST13 ved Kjøttbasaren.

§3.2.3. Torg, ST

§3.2.3.1. Kaigaten o_ST2, o_ST3, o_ST4, o_ST5

Arealene skal inngå i et helhetlig byrom sammen med tilstøtende areal o_GP3 og o_GP4.

God fremkommelighet for gående skal sikres gjennom området. Det kan etableres sykkelparkering for bysykler, el-sparkesykler og private sykler innenfor o_ST3.

Felt o_ST2 og o_ST4 skal tilrettelegges som vente- og vrimeområde for fotgjengere, og opparbeides med gode oppholdskvaliteter og tilsvarende materialbruk som dagens Gulatings plass. Holdeplass og plattform for Bybanen skal inngå som en integrert del av plassen.

Innenfor o_ST3 og o_ST5 kan det etableres fysiske barrierer i form av trinn og møblering langs ytre perimeter for sikring av plassen foran Gulating. En sentral gangakse skal holdes fri for møblering. Det skal ikke benyttes pullerter eller permanente gjerder. Det skal ikke etableres sykkelparkering innenfor formålet o_ST2 og o_ST5.

Hestekastanjer innenfor o_ST3 og o_ST4 skal, om mulig, bevares og reetableres hvis de må flyttes i anleggsfasen.

Plassering av master for kjøreledning tilknyttet Bybanen som ikke er til hinder eller sikkerhetsrisiko for offentlig ferdsel, er tillatt innenfor formålet.

§3.2.3.2. Småstrandgaten – Allehelgens gate o_ST6 og o_ST7

Arealene skal inngå i et helhetlig byrom sammen med tilstøtende fortausareal. Det skal legges til rette for byliv og opphold. I o_ST6 skal fotgjengere prioriteres. Det skal tilrettelegges for passering av sykkel, buss og varelevering. Deler av o_ST7 skal tilrettelegges som sambruksareal mellom fotgjengere og syklist. Det må særskilt sikres god orientering for blinde og svaksynte.

Det kan etableres sykkelparkering for bysykler, el-sparkesykler og private sykler, o_ST7.

Plassering av master for kjøreledning tilknyttet Bybanen som ikke er til hinder eller sikkerhetsrisiko for offentlig ferdsel, er tillatt innenfor formålene.

§3.2.3.3. Torgallmenningen o_ST8 og o_ST9

Arealene skal inngå i et helhetlig byrom sammen med tilstøtende fortausareal. Innenfor o_ST8 skal det legges til rette for byliv og opphold. Det skal sikres god fremkommelighet for fotgjengere. Innenfor formålet tillates møblering til uteservering så fremt det ikke er til hinder for offentlig ferdsel, og gangakser på minimum 4m holdes fri for møblering. Det kan etableres sykkelparkering for bysykler, el-sparkesykler og private sykler.

Plassering av master for kjøreledning tilknyttet Bybanen som ikke er til hinder eller sikkerhetsrisiko for offentlig ferdsel, er tillatt innenfor formålet.

§3.2.3.4. Torget o_ST10

Arealene skal inngå i et helhetlig byrom sammen med tilstøtende areal rundt Vågen.

Innenfor arealformålet skal det være soner for torghandel og soner for gange og opphold. Alle oppholdsareal på Torget skal være åpne for allmennheten. Drift og renhold av oppholds- og torgarealet skal være døgkontinuerlig. Miljøstasjon og bossanlegg kan anlegges i underjordisk anlegg, dersom dette inngår i formålets helhetlige renovasjonsplan.

Det må ikke etableres faste torgboder på Torget i forlengelsen av Vågsallmenningen. Utformingen av oppholdsareal skal knytte Torget til sjøen og legge til rette for aktiviteter.

Utforming av dekker, plassering og utforming av torgbodene og annen byromsmøblering skal fastsettes i en egen detaljplan jf. § 2.10.1.

Plassering av master for kjøreledning tilknyttet bybanen som ikke er til hinder eller sikkerhetsrisiko for offentlig ferdsel, er tillatt innenfor formålet.

§3.2.3.5. Bryggen o_ST11, o_ST12 og o_ST13

Byrommet på Bryggen skal utformes i samsvar med juridisk bindene illustrasjonsplan BT5-IP65810000-103 datert 15.9.2022 og kvalitetskrav beskrevet i §5.1.1.1. Byromsmøblering skal skje i samsvar med krav i bestemmelsesområdene #2-23.

Kjøring for varelevering og utrykningskjøretøy er tillatt i en kjøreretning som vist på illustrasjonsplanen. Sykkelparkering for bysykler, el-sparkesykler og private sykler kan bare etableres innenfor bestemmelsesområde #13 - #15. Statlig listeført Telefonkiosk skal bevares, det tillates mindre justering av plassering innenfor o_ST13 i samsvar med bestemmelsene til hensynssooner og bestemmelsesområder innenfor arealformålet. Det er ikke tillatt med gjerder innenfor torgområdene.

§3.2.3.6. Bradbenken o_ST14, o_ST15, o_ST16

Det skal sikres en bymessig opparbeiding, med enhetlige dekkeløsninger, som binder o_ST14, o_ST15 og o_ST16 sammen.

Innenfor o_T14 skal det legges til rette for byliv og opphold. Utforming og beplantning skal ta hensyn til de historiske omgivelsene. Eksisterende trær flyttes for reetablering av siktaksen langs Bryggen mot Bergenhus festning. Det skal legges til rette for at arealet skal kunne håndtere store folkemengder midlertidig, i forbindelse med innslipp til- og utgang fra store arrangementer på festningen eller Koengen. Det kan etableres sykkelparkering for bysykler, el-sparkesykler og private sykler innenfor o_ST14.

Innenfor o_ST15 kan det etableres hensettingsspor med stoppeelement for Bybanen. Det skal etableres ladeløsning fra lyktestolpe eller kum i tilknytning hensettingsspor.

Innenfor o_ST16 skal det etableres 5 HC-parkeringer, som vist i illustrasjonsplanen.

§3.2.3.7. Sandbrogaten o_ST17, o_ST18, o_ST19, o_ST20 og o_SF28

Arealene i Sandbrogaten skal tjene som møteplasser og opparbeides som sammenhengende byrom med gode gangforbindelser internt og mot tilgrensede områder. o_ST17 og o_ST19 skal tilrettelegges for opphold og ha grønne kvaliteter, i form av beplantning.

Innenfor o_ST20 skal det etableres portal til bybanetunnel med integrerte trappeløp og hvilerepos mellom Sandbrogaten og Nye Sandviksveien. Konstruksjonen skal etableres med alle synlige vertikale flater i naturstein. Portalen skal etableres i flere nivåer for å dempe det visuelle inntrykket. Repos møbleres og området beplantes så langt det er mulig. Det skal etableres en møteplass i tilknytning til Nye Sandviksveien.

Det kan etableres sykkelparkering for bysykler, el-sparkesykler og private sykler innenfor o_ST18, o_ST19 og o_ST20.

Plassering av master for kjøreledning tilknyttet bybanen som ikke er til hinder eller sikkerhetsrisiko for offentlig ferdsel, er tillatt innenfor o_ST18 og o_ST19.

Innenfor områder o_ST18 og o_ST19 er det tillatt med kjøretilkomst til felt merket o_BE1 og o_BE2 i forbindelse med drift og vedlikehold.

Garasje i område o_ST19/o_ST20 samt bunkers i område o_ST20 kan rives.

§3.2.4. Gatetun

o_SGT_1 Kroken. Nødvendig varelevering tillatt. Ikke tillatt med parkering. Indre del av gatetunet skal opparbeides til lek og opphold. Må sees i sammenheng med o_ST19.

§3.2.5. Gangveg/ gangareal, SGG

Arealene er venteareal for fotgjengere.

§3.2.6. Sykkelanlegg, SS

§3.2.6.1. Formålet omfatter separat sykkelanlegg langs veg, og/eller sykkelfelt langs bane og kjøreveg.

§3.2.6.2. o_SS1 omfatter del av Rasmus Meyers allé. Det er tillatt med kjøring til eiendommer og HC-parkering.

§3.2.7. Annen veggrunn - tekniske anlegg, SVT

§3.2.7.1. Formålet omfatter veggrunn som er nødvendig for å ivareta vegens funksjon samt tekniske anlegg og adkomst til disse.

§3.2.7.2. Innenfor formålet kan det føres opp skilt og signalanlegg, etter gjeldende tekniske krav. Plassering skal gå frem av detaljprosjektering / byggeplan.

§3.2.7.3. O_SVT15 skal benyttes til varelevering og HC-plasser.

§3.2.8. Annen veggrunn – grøntareal, SVG

§3.2.8.1. Formålet omfatter o_SVG1. Utformingen skal sees i sammenheng med omkringliggende torg. Eksisterende trær kan flyttes i anleggsperioden og reetableres etter samråd med i samråd med faglig instans for forvaltning av bytrær i kommunen.

Plassering skal gå frem av detaljprosjektering/ byggeplan.

§3.2.9. Trasé for Bybanen, STS

§3.2.9.1. Innenfor o_ST5 skal det anlegges spor for Bybanen. Det kan oppføres nødvendige tekniske installasjoner knyttet til drift av Bybanen. Banetraseen utføres med dekke i naturstein. Innenfor bestemmelsesområde #1 skal det benyttes brostein i banetraseen.

§3.2.9.2. Det skal benyttes en vektkompensert banefundamentering som samlet gir mindre komprimerende last på undergrunnen enn eksisterende bærelag. Det er ikke tillatt å pæle banefundamentet

§3.2.9.3. Bytre i gateløpet og garasje i o_ST5 Sandbrogaten kan fjernes.

§3.2.9.4. Følgende kjøretørfart er tillatt på areal avsatt til sporveg:

Gate	Tillatt kjøretøy i banetraseen
Kaigaten	Østgående busser fra Christies gate til Peter Motzfeldts gate Åpen for allmenn ferdsel i begge retninger øst for Peter Motzfeldts gate
Christies gate	Nordgående busser Varelevering på strekningen mellom Kaigaten og Rådhusgaten Historiske kjøretøy fra/ til Gamle Brandstasjon
Småstrandgaten	Nordgående busser Sørgående busser mellom Torgallmenningen og Olav Kyrres gate Varelevering på strekningen mellom Allehelgens gate og Olav Kyrres gate, til Vågsallmenningen
Torgallmenningen og Torget	Sørgående busser
Bryggen	Varelevering nordgående retning til Dreggsallmenningen
Slottsgaten	Ingen kjøring tillatt
Sandbrogaten sør for Øvre Dreggsallmenningen	Kjøring til eiendommene tillatt
Sandbrogaten nord for Øvre Dreggsallmenningen	Forsvarets kjøretøy til og fra uttrykning tillates

§3.2.10. **Holdeplass/plattform, SH**

§3.2.10.1. Felt o_SH gjelder holdeplass for bane.

§3.2.10.2. I forbindelse med holdeplasser for bybane Kaigaten o_SH1 og o_SH2, Torget o_SH3 og o_SH4, Sandbrogaten o_SH5 og o_SH6, skal det etableres et helhetlig fotgjengerareal som tilfredstiller krav til universell utforming og som danner en sammenheng mellom holdeplass og omgivelsene. Holdeplasser skal knyttes til tilgrensende offentlige arealer ved å innarbeide venteearealet i et helhetlig byrom. På holdeplassene skal det etableres leskur. Det kan etableres benker og tekniske anlegg nødvendig for drift av banen. Innenfor holdeplass Torget o_SH3 og o_SH4 kan det etableres gjerde.

§3.2.11. **Annen banegrunn - tekniske anlegg, SBT (vertikalnivå 1)**

§3.2.11.1. Innenfor SBT kan det oppføres forstøtningsmurer og andre innretninger for drift av Bybanen.

§3.2.11.2. Innenfor sonen kan det tillates tilpassinger i traseen horisontalt og vertikalt. Justeringer av trasé skal redegjøres for og dokumenteres.

§3.2.12. **Kai, SK**

o_SK1 skal benyttes til havnedrift og nødvendige installasjoner knyttet til denne.

§3.2.13. **Kollektivholdeplass, SKH**

o_SKH skal benyttes til holdeplass/kantstopp for buss.

§3.2.14. **Kombinerte formål for samferdselsanlegg og/eller tekniske infrastrukturtraseer SKF, kombinert torg/annen veggrunn tekniske anlegg**

o_SKF2, o_SKF5 og o_SKF6 kan benyttes til tidsavgrenset varelevering.

§3.2.15. **Kombinerte formål for samferdselsanlegg og/eller tekniske infrastrukturtraseer SKF, kombinert kjøreveg/sykkelanlegg**

§ 3.2.16.1 o_SKF1, del av Christies gate, arealet skal ha rullevennlig dekke.

§ 3.2.16.2 o_SKF3 og o_SKF4, del av Torget. Syklistenes fremkommelighet skal prioriteres og arealet skal opparbeides med rullevennlig dekke sentrert i kjørebane

§3.2.16. **Kombinerte formål for samferdselsanlegg og/eller tekniske infrastrukturtraseer SKF, kombinert trase for jernbane og trase for sporveg/forstadsbane**

§ 3.2.16.3 Innenfor o_SKF7 skal jernbanetunnelens portal med natursteinsmur og port reetableres. Portalen skal tilpasses ny konstruksjon for bybanetunnelen. Porten skal kunne nyttes til rømningsveg fra jernbanetunnelen.

§ 3.2.16.4 Innenfor o_SKF8 skal det etableres rømningsveg som en konstruksjon under bybanetunnelen, fra gjenværende del av eksisterende jernbanetunnel til portal i o_SKF7 og o_SAA1.

§3.2.17. **Kombinerte formål for samferdselsanlegg og/eller tekniske infrastrukturtraseer SKF, kombinert trase for jernbane og annen banegrunn – tekniske anlegg**

Innenfor området o_SKF9 vil sikringszone for bybanetunnelen ligge over jernbanetunnel.

§3.2.18. **Angitte samferdselsanlegg og/eller teknisk infrastrukturtraseer kombinert med andre angitte hovedformål SAA, kombinert energianlegg og trasé for jernbane SAA**

Innenfor området o_SAA1 skal rømningsvei fra jernbanetunnel ligge under likeretter for Bybanen.

§3.3. Grønnstruktur (§ 12-5 nr. 3)

§3.3.1. Fellesbestemmelser for grønnstruktur (felt GBG, GN, GT og GP)

§3.3.1.1. Utforming (§12-7 nr. 1)

Grønnstrukturen utgjør en sentral del av det offentlige byrommet og skal ha en form, kvalitet og materialbruk som reflekterer dette.

Alle terrengingrep skal skje mest mulig skånsomt for omgivelsene. Eksisterende bytrær og vegetasjon skal i størst mulig grad bevares.

§3.3.2. Grønnstruktur, Park, GP

§3.3.2.1. Områder for park o_GP1 – o_GP5 er del av Byparken og er tatt med i planen for å sikre god tilpassing til tilstøtende byrom. Eksisterende bytrær skal bevares. Innenfor o_GP3 kan det opparbeides en gangforbindelse som vist på reguleringsplanen, bestemmelsesområde #25. Innenfor o_GP4 kan det opparbeides fast dekke i sammenheng med tilgrensende bygulv.

Innenfor områdene kan det settes opp kjøreledningsmaster for Bybanen. Eksisterende trær som vises i reguleringsplanen, skal bevares.

§3.3.2.2. Område for park o_GP6 skal opprettholdes med trær og buskvegetasjon samt eksisterende mur mot Dreggsallmenningen.

§3.3.2.3. Områdene o_GP7 - o_GP9 er sidearealer langs festningsmuren og skal opprettholdes med plen.

§3.3.2.4. Parken o_GP6 skal opprettholdes med dagens mur mot Dreggsallmenningen.

§3.3.2.5. Parken o_GP10 skal være en møteplass for nærmiljøet og ha en parkmessig opparbeiding.

§3.3.2.6. Eksisterende bytrær som må flyttes i anleggsfasen skal om mulig reetableres.

§3.3.2.7. Alle parkanlegg skal være offentlige.

§4. Bestemmelser til hensynssoner (§§ 12-6, 12-7 og 11-8)

§4.1. Sikrings-, støy- og faresoner (§ 11-8 a) (Sone H190 og H320)

§4.1.1. Andre sikringssoner, H190_1 til H190_21

§4.1.1.1. Innenfor frisisiktsonen H190_1 til H190_13 er det ikke tillatt å sette opp permanente eller midlertidige konstruksjoner, dersom ikke annet er bestemt. Mindre byromselement, som benker og havnebetjenende element, lavere enn 1,0 m, kan plasseres i området.

§4.1.1.2. Innenfor frisisiktsonen H190_14 til H190_21 skal bygulvet være fritt for møbler, vegetasjon eller andre innretninger. Kaifrontlister og pullere langs kaikanten er tillatt.

§4.1.2. **Andre sikringssoner, H190_22, 23 og 30**

§4.1.2.1. Innenfor H190_22 er inngrep i bakken tillatt uten søknad og dispensasjon fra kulturminneloven, jf. §8, ned til gravedybder som er angitt i tegningene BT5-GH-10101 og BT5-GH-10201, vedlegg til teknisk forprosjekt.

§4.1.2.2. Innenfor H190_23 skal det etableres spuntvegg for å begrense gjennomstrømming foran verdensarvstedet Bryggen, fra Dreggekaaien til Nikolaikirkeallmenningen. Spuntveggen skal også bidra til å opprettholde gjennomstrømming langs den øvrige strekningen, samt eventuelle arkeologiske hensyn (marine kulturlag). Spuntveggen har følgende krav til utførelse:

- Spuntvegg skal etableres med rørsput, for å unngå rystelser ved etablering.
- Spuntvegg skal etableres som "flytende spunt", den skal ikke forankres.
- Spuntvegg skal etableres som sammenhengende vegg foran verdensarvstedet.
- Langs resten av strekningen skal spuntvegg etableres som separate rør (rørvegg).

§4.1.2.3. I områder merket H190_30 på vertikalnivå 1, er tiltak i grunnen som innebærer f.eks. sprenging, nedsetting av peler, boring i og mot fjell, brønnboring eller fundamentering for påføring av tilleggslaster, bare tillatt dersom det kan dokumenteres at tiltaket ikke får uønskede konsekvenser for tunnel/kulvert innenfor regulert sikringszone. Når tunnelen er ferdigstilt reduseres sikringssonen til 15 m rundt bygget tunnel, i vertikalplanet avgrenset opp til terrengoverflaten, jf. illustrasjon i planbeskrivelse og på plankart.

Det er anledning til å justere plassering av tunnel mellom trasé for Bybanen (STS) og annen banegrunn - tekniske anlegg (SBT), jf. § 2.5.

§4.1.3. **Stormflo/havnivåstigning, flomfare H320**

§4.1.3.1. Hensynssone H320_1 til H320_7 gjelder arealer som skal ivareta fri flomvei som følge av ekstremnedbør og overvann. Det kan kun etableres tiltak som tåler å stå under vann i en kortere periode og som ikke er til hinder for funksjonen som flomvei. Det skal ikke etableres permanente anlegg eller gjøres permanente inngrep som hindrer fri flomvei i arealer som omfattes av hensynssone 320 Flomfare.

§4.1.3.2. H320_8 og H320_9 viser områder som oversvømmes av havnivåstigning, beregnet fra dagens terreng. Dette gjelder for sikkerhetsklasse 2, 206 cm, med gjentakintervall 200 år med klimapåslag og i kartgrunnlag NN2000 (TEK17).

§4.1.4. **Brannsmitte, H390_1 til H390_6**

§4.1.4.1. Kommunens plan for sikring mot brannsmitte skal ligge til grunn for tiltak som krever godkjenning etter plan- og bygningsloven innenfor området.

§4.1.4.2. Tiltak i anleggsperioden skal drøftes med Bergen brannvesen for å sikre tilgang til brannsmitteområdene.

§4.2. **Særlige krav til infrastruktur (§ 11-8 b) (sone H 410_1 - H410_2)**

§4.2.1. Hensynssonen legger til rette for infrastruktur i grunnen, som hovedledninger for vann og avløp, høyspentledninger og fjernvarmerør. Infrastruktureiere skal varsles ved behov for graving innenfor sonen.

§4.3. **Særlige hensyn til landbruk, friluftsliv, grønnstruktur, landskap eller bevaring av naturmiljø eller kulturmiljø (§ 11-8 c) (sone H530, H560, H570)**

§4.3.1. **Bevaring kulturmiljø, H570_1 og H570_2**

§4.3.1.1. **Historisk sentrum H570_1**

Kulturmiljø og historisk bebyggelse skal sikres og ivaretas. De karakteristiske trekkene ved bebyggelse, bebyggelsesstruktur og kulturlandskap definerer områder som gir særpreg. Det skal derfor tas spesielle hensyn til dette ved søknad om tiltak og endret arealbruk. Tiltak skal ivareta lesbarheten og opplevelsen av Bergens identitet og særpreg som historisk by. Det skal opprettholdes sammenhenger mellom Vågen og viktige historiske byrom.

Om og hvordan et tiltak berører kulturminner eller kulturmiljø skal vurderes i samråd med Byantikvaren.

§4.3.1.2. Middelalder bykjernen H570_2

«Middelalderbyen Bergen» er fredet i henhold til Lov om kulturminner av 9. juni 1978, §4. Skipsfunn er automatisk vernet jf. Kml. § 14. Middelalderbyen dekker hele planområdet, og omfatter alle middelalderske kulturlag i bakken, middelalderske gatestrukturer og stående bygningskonstruksjoner fra før 1537.

Alle tiltak som er egnet til å skade, flytte, tildekke eller annen måte skjemme kulturminnet er forbudt. For planområdet vil dette bla. omfatte:

- Omdanning eller sperring av bevarte middelalderske kommunikasjonsårer på land, samt sperring av kontakten mellom disse ferdselsårene og Vågen.
- Inngrep i eller skjemming av eksisterende verneverdige bygg, inklusive tiltak som skjemmer de middelalderske kirkene som landemerker i bylandskapet rundt Vågen.

§4.4. Båndlegging etter lov om kulturminner, H730_1 og H730_2 Fredet bygrunn i Bergen sentrum (vertikalnivå 1 og 2)

§4.4.1. På vilkår av arkeologisk arbeid tillates graving i eksisterende ledningstraseer ned til eldre gravedybder. Melding må sendes rette kulturminnemyndighet i god tid før arbeidets start for avklaring av arbeidets omfang og kostnadsramme jf. Kml. § 10. En redegjørelse av potensialet for drenering av omliggende kulturlag kan kreves. Redegjørelse og dokumentasjon på tillatelse skal vedlegges byggesøknad.

§4.4.2. Inngrep i bakken dypere enn 0,5 m, er ikke tillatt uten etter søknad om dispensasjon fra kulturminneloven, jf. §8. Dette gjelder også for grunnundersøkelser og omlegging av ledninger. Unntak fra denne bestemmelsen er hjemlet i hensynssonene H190_22 til H190_28.

§5. Bestemmelser til bestemmelsesområder

§5.1. Bestemmelser til bestemmelsesområde (område #1 til #26 på vertikalnivå 2 og #30 - #31 på vertikalnivå 1, #91_1 til #91_7 for bygge- og anleggsområde)

§5.1.1. Utforming (#1 – #24)

§5.1.1.1. Innenfor bestemmelsesområde #1 Bryggen, skal bygulvet utformes i samsvar med juridisk bindene illustrasjonsplan BT5-IP65810000-103 datert 15.9.2022 og med de kvalitetskrav til enkeltelementer som er beskrevet under:

- Brosteinsdekke for gangareal skal være utformet som et rullevennlig dekke etter prinsippene vist i planen og i retningsgivende illustrasjoner. Dekket skal være universelt utformet og ha en rullevennlig overflate.
- Banetraseen skal settes i brostein med en avvisende overflate som ikke innbyr til bruk for syklist eller fotgjengere. Dekket skal tilfredsstillende bruk som kjøredekke. Gjenbrukt storgatestein benyttes i den grad det er mulig.
- Brosteinsdekke for sykkelfelt skal utformes med rullevennlig brostein. Sklisikkerhet i overflaten skal ivaretas.
- Juridisk linje som viser avgrensning mellom sykkelfelt og bane og sykkelfelt og torg/gangareal på strekningen fra Bryggesporen til Bradbenken: Linjen skal være 30 cm bred og markeres med dobbel rekke storgatestein som settes i samme høyde som med dekket.
- Juridisk linje for fri sikt fra passasjene på Bryggen til Vågen: Passasjene skal ha fri siktlinje til Vågen uten møblering eller installasjoner av noe slag i siktaksen.
- Møbleringssone for benker og bosspann er markert på planen.
- Soner for opphold, aktivitet og uteservering kan kunne brukes til arrangementer eller annen bruk etter søknad til kommunen.

- Bryggen som byrom skal kunne ryddes for store arrangement, der hele byrommet fra Bryggens fasade til kaikanten kan tas i bruk.
- Kjøresone for tilkomst til bygg og varelevering skal være fri for hindringer.
- Lysmaster skal plasseres iht. juridisk bindene illustrasjonsplan. Justeringer av plassering i lengderetning kan tillates som følger av tilpasning til hovedelementene i byrommet, dvs. bybanetraseen og Bryggen, samt for å innfri lyskrav og jevnhet for sikker ferdsel i området jfr. §3.2.1.2. Mindre justering av avstand til banetraseen kan tillates som følge av tekniske behov.
- Endringer av utforming av lysmastene krever søknad om tiltak.
- Det er ikke tillatt å etablere nye, permanente gjerder.

§5.1.1.2. Innenfor bestemmelsesområde #2-24 møbleringssoner for offentlige gatemøbler skal byromsmøbler formes og plasseres ut ifra formingsprinsippene under:

- Møblene skal plasseres slik at de styrker opplevelsen av verdensarvstedet Bryggen i byrommet, dvs. kontakten fra plassen og inn på Bryggen og mellom Bryggen og Vågen. Tverrforbindelsene og sentrale siktlinjer skal understrekes.
- Formuttrykket skal være stedstilpasset og skille seg fra møbler til f.eks. uteservering.
- Møblene skal ha universell utforming, dvs. at deler av benkene må ha armlene og ryggstøtte.
- Byromsmøblene skal vurderes å ha funksjon for trafiksikring og byromssikring. Møblene som ikke har en sikringsfunksjon, skal kunne demonteres ved store arrangement som fyller hele byrommet.

§5.1.1.3. Innenfor bestemmelsesområde #12-15 møbleringssone for offentlige gatemøbler kan det etableres sykkelparkering for bysykler, el-sparkesykler og private sykler.

§5.1.1.4. Innenfor bestemmelsesområde #16-23 sone for opphold og aktivitet skal det legges til rette for at det kan foregå arrangement i offentlig regi eller at området kan brukes til aktiviteter som det søkes om til Bergen kommunen, som uteservering.

Innenfor sonen kan det settes opp offentlige gatemøbler som benker og bosspann og eventuelle tekniske installasjoner som er nødvendig for drift og forvaltning av byrommene samt møbler for uteservering.

Offentlige gatemøbler skal være faste mens installasjoner og møbler for uteservering skal være midlertidige og flyttbare.

De offentlige møblene skal skille seg fra annen møblering og en ha robust utforming som passer det historiske miljøet på Bryggen. I tillegg skal de plasseres slik at det styrker opplevelsen av Bryggen og at de fysisk avgrenser sonen for opphold og aktivitet.

Installasjoner og møblering for uteservering må ha høy estetisk utforming som er tilpasset det historiske miljøet på Bryggen.

§5.1.1.5. Innenfor bestemmelsesområde #24 kan det etableres to vippebommer og ett skur som formidler historien om bryggegårdenes kontakt med Vågen, slik det er vist på illustrasjonsplanen. Det kan tillates offentlig gatemøblering som benker, bosspann og informasjonsskilt når formålet er å fremme formidlingene av historien knyttet til Bryggens kontakt med Vågen. Møbleringene skal ha et design og plassering som tilfredsstillende krav til universell utforming og som tar hensyn til kulturverdiene.

Skuret kan plasseres inntil kaifronten. Pullere og kaifrontlist kan fjernes langs skuret. Gulvet i skuret skal ligge i samme høyde som tilstøtende gulv. Møblering innenfor bestemmelsesområdet skal beholdes formidling av Bryggens historie.

§5.1.2. **Funksjons og kvalitetskrav, #25**

Innenfor bestemmelsesområde #25 kan det etableres gangforbindelse mellom holdeplass i Kaigaten og Byparken.

§5.1.3. **Vilkår for bruk av arealer, bygninger og anlegg, #26**

§5.1.3.1. Bestemmelsesområdet #26 omfatter del av skur 8, som kan rives. Hvis utelukkende denne delen av bygget rives skal fasaden erstattes i eller utenfor arealformåls grensen til o_ST18.

§5.1.3.2. #30 bybanetunnelen og #31 jernbanetunnelen krysser hverandre i vertikalnivå 1.

§5.1.4. **Sikre verneverdier i bygninger, andre kulturminner og kulturmiljø, #27 og #28**

§5.1.4.1. **Verdensarvstedets nærområde**

Alle tiltak i nærområdet rundt Bryggen og Finnegården skal bidra til å gi en god ramme for opplevelse av verdensarvstedet. Alle tiltak innenfor planområdet og spesielt nærområdet til verdensarvstedet Bryggen skal utformes slik at vernebehovet i og rundt verdenskulturminnet blir sikret. Tiltak må sees i sammenheng med den delen av verdensarvstedets nærområde som ligger utenfor reguleringsplanen, men innenfor reguleringsplan Vågen, Kaiene og Bryggen plan ID 1604 0000.

§5.1.5. **Midlertidig bygge- og anleggsområde, #91**

§5.1.5.1. Områder innenfor bestemmelsesområde Midlertidig bygge- og anleggsområde, kombinert med arealformål BA, kan benyttes til tiltak som er nødvendige for å gjennomføre bybaneanlegget / veganlegget, herunder midlertidige omkjøringsveger, anleggsområder, tiltak for støyskjerming, riggplass, anleggsveger, lagerplass for bygningsmateriell, midlertidig massedeposering, maskiner og brakker. Når anleggsarbeidet er avsluttet skal områdene føres tilbake til opprinnelig arealformål, og istandsettes.

§5.1.5.2. Innenfor midlertidig bygge- og anleggsområde #91_10, med arealformål BA4, Koengen, er det ikke tillatt å gjøre inngrep i grunnen. Når anleggsarbeidet er avsluttet skal området forlates i samme tilstand som det var før anleggsarbeidet startet opp.

§5.1.5.3. Innenfor midlertidig bygge- og anleggsområde #91_9, med arealformål BA4, skal det etableres midlertidig gangforbindelse mellom nedre og øvre del av festningsområdet.

§5.1.5.4. Områder innenfor bestemmelsesområde Midlertidig bygge- og anleggsområde, med arealformål GP, kan benyttes til midlertidig bygge- og anleggsområde i byggefasen. Når anleggsarbeidet er avsluttet skal områdene istandsettes i samsvar med formål i denne plan, samt i samsvar med intensjon i illustrasjonsplan datert 15.9.2022 og tabell.

§5.1.5.5. Bestemmelsesområdet Midlertidig bygge- og anleggsområde skal gjelde frem til ett år etter at bybaneanlegget / veganlegget er åpnet for ordinær drift der annet ikke følger av særskilte bestemmelser.

§5.1.5.6. I anleggsperioden skal områdene til enhver tid være forsvarlig sikret og ikke medføre fare for beboere, brukere og omgivelser i og ved planområdet. Inngrep skal begrenses i størst mulig grad, og eksisterende kantvegetasjon og naturlige berg langs vann- og vassdrag, skal hensyntas spesielt, jf. §7.

§6. **Rekkefølgebestemmelser (§ 12-7 nr. 10)**

§6.1. **Tiltak som skal være gjennomført før igangsetting av anleggsarbeid**

§6.1.1. Før en får tillatelse til igangsetting av anleggsarbeid skal det være avklart hvordan massene fra tunnelen skal håndteres i samsvar med §2.10.6.

§6.1.2. Før det gis tillatelse til igangsetting av anleggsarbeid skal nødvendige anlegg for håndtering av tunnelvann og overvann fra omlastningsområdet være ferdig opparbeidet.

§6.1.3. For arealer med forurensede masser skal det foreligge godkjent tiltaksplan før arbeidene igangsettes.

§6.1.4. Ny støyberegning for utforming av lokale støytiltak i samsvar med §2.10.13.

§6.1.5. Plan for tiltak mot støy, støv, strukturlyd og vibrasjoner i samsvar med §2.10.8.

§6.2. Tiltak som skal sikres i anleggsfasen

- §6.2.1. Eksisterende gang- og sykkelforbindelser skal opprettholdes. Ved eventuell omlegging av gang- og sykkelveger skal omleggingen ikke utgjøre en vesentlig omveg.
- §6.2.2. Omlegging av gang- og kjøreadkomster. Midlertidige omlegginger skal skiltes, belyses, ha fast dekke og unngå høye kanter. Traseer og snarveger brukt som skoleveg skal gis en særlig attraktiv og trygg omlegging. Omlegging av kollektivtrafikk skal utformes med særlig vekt på fremkommelighet og tilgjengelighet.
- §6.2.3. Eksisterende adkomster skal opprettholdes frem til midlertidig eller permanent adkomst er etablert.
- §6.2.4. Tiltak mot forurensing / sedimentering etc. i anleggsfasen.
- §6.2.5. Det må utvises særlig aktsomhet i anleggsfasen for arbeid i eller i direkte tilknytning til kulturminner og bygninger som inngår i verdifulle kulturmiljø i samsvar med §§2.10.3, 2.10.9, 2.10.10, 2.10.11 og 2.10.12.
- §6.2.6. Nødvendige tiltak for håndtering av støy og støv i anleggsfasen i samsvar med §2.7.4

§6.3. Tiltak som skal være ferdigstilt senest ved åpning av Bybanen for ordinær drift:

- §6.3.1. Alle nødvendige tiltak som gjelder vegomlegging, trafikkomlegging, signalregulering, omlegging av avkjørsler og adkomster, gang- og sykkelveger, fortau og kollektivholdeplasser som er vist i planen.

Med nødvendige tiltak menes:

- Tiltak som er nødvendig for å bygge og drifte Bybanen.
- Tiltak som ved senere etablering kan gi driftsforstyrrelser for Bybanen.
- Tiltak som gir sikker tilkomst for de reisende fra offentlig veg- og gangnett.

- §6.3.2. Trafikksikringstiltak i Øvregaten i samsvar med §2.9.9.
- §6.3.3. Tiltak mot strukturlyd og vibrasjoner.
- §6.3.4. Reetablering av jernbaneportaler til jernbanetunnelen.
- §6.3.5. Vann- og avløpsanlegg inkludert flomveier skal være ferdigstilt og overtatt til kommunal drift og vedlikehold. Teknisk sluttdokumentasjon for VA-anlegg skal være godkjent av Bergen Vann.

§6.4. Tiltak som skal være gjennomført senest 1 år etter åpning av Bybanen for ordinær drift:

- §6.4.1. Lokale støyskjermingstiltak (jf. 2.8.5.b).
- §6.4.2. Alle grøntanlegg i tilknytning til bane, veier, gangareal og sykkelanlegg som skal legges om, med tilhørende sidearealer langs bane, vei og sykkelanlegg.
- §6.4.3. Areal som er benyttet til midlertidig anlegg- og riggområde skal være tilbakeført jf. § 5.1.5 eller opparbeidet i samsvar med avtale med grunneier der annet ikke følger av særskilte bestemmelser.

§7. Dokumenter som gis juridisk virkning gjennom henvisning i bestemmelsene

Illustrasjonsplan BT5-IP65810000-103, datert 15.9.2022

VA-rammeplan, datert 15.9.2022

Miljøprogram, datert 15.9.2022

BT5-GH-10101 og BT5-H-10201, vedlegg til teknisk forprosjekt, datert 15.9.2022

Temakart bygg som er aktuelle for innfesting av kjøreledninger i fasaden, RP6500000-008, datert 15.9.2022

FORSLAG